

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 1,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brussels, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.*

MAANDAG, 24 MEI.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. → Voor alle advertentien wordt bovendien 55 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 Mei.

Men is langen tijd gewoon geweest in Europa, België als een modelstaat te bewonderen. De Belgische verhouding die bewondering. Zeventien jaren lang schouwde het aan Europa het verrukkelijk schouwspel van een bloeiend en naar alle zijden zich vrij ontwikkelend volk, dat nogthans, bij het genot der volkomenste godsdienstige, burgerlijke en politieke vrijheid, de beginselen van orde en van eerbied voor het gezag in hooge eere bleek te willen en te kunnen houden.

Thans echter — o, met welk een geheel ander gevoel ziet men thans van alom op België neer! Sprek thans nog met wien ge wilt, zelfs in België, over het «modelmatige» van den Belgischen Staat — en al wie niet met hif en ziel zich overgeleverd heeft aan de ministerieele partij, wijst u heen naar 's lands verminderde welvaart, naar de onverantwoordelijke geldverspillingen, naar de vernederingen van regeringswege het leger aangezien, naar de in zijne gewichtigste bepalingen geschorpende konstitutie, naar het overal veldwinnend demokratisme, naar den hand, ter gelegenheid der op handen zijnde verkiezingen, op, naast den eenen plaats tusschen de twee partijen, gesloten, naar de belofte, gedaan, naar de overal hand over hand toenemende verdeeldheid en verbittering. Daar tegenover staat nu wel, dat de aanhangers der ministerieele partij grootsch gaan op de vernederingen, welke zij hunnen tegenstanders hebben aangedaan, grootsch gaan op den staat van verdrukking, waartoe zij dezen gebracht hebben, grootsch gaan op de seermaal hanteerde partij-inzichten, grootsch gaan op de partij-inzichten — zij, schoon zij slechts een minderheid in het land uitmaken; niemand echter zal beweren, dat een Staat als een modelstaat zou mogen geprezen worden, die zich in de eerste plaats daardoor onderscheidt, dat het eene regering aan zijn hoofd heeft, die niet bedacht is op de belangen des ganschen lands, maar zich alleen beijvert om het te exploiteren ten bate van hare partij-inzichten, of liever nog, van hare partij-gangers.

In plaats dan ook van nog langer door den vreemden bewonderd te worden, wordt integendeel België met den dag al meer en meer als *verdacht* beschouwd door het ordeliëvend en behouds-gezind Europa, en, zoo al niet met Zwitserland, dan toch vast met het revolutionaire Sardinië op eene lijn geplaatst, als een der brandpunten van de wel onderdrukte, maar nog niet uitgeroeide revolutionaire hartstogten. En verdient België die vernederende gelijkstelling niet, wanneer de partij van zijne regering zich vereenigt om eene banier, waarop deze leuze geschreven staat: «*La constitution sera changée légalement, ou vous serez abattus révolutionnaires*», d. i. de konstitutie zal in radikalen zin op wettelijke wijze veranderd, of gij, behoudsgezinden, zult op revolutionaire wijze ter neer geveld worden? De partij van zijne regering deze leuze als haar parool omhelsd en geen van hare aanhangers lust of moed heeft, om ten minste tegen zulk eene verfoeilijke leuze te protesteeren? Intusschen doet die leuze zien met grotere openhartigheid, dan welke het valsche liberalismus gewoon is aan den dag te leggen, waarom het thans in België den mannen, die het Staats-roer en de magt in handen hebben, te doen is: of om eene herziening der konstitutie in radikalen zin, of om eene revolutionaire slachting der behoudslieden, anders gezegd, der klerikalen.

Wat nu van dit hun streven geworden zal, is moeilijkt te voorspellen. Het is onmiskenbaar dat de invloed en het vermogen der liberalistische regerings-partij nog zwaar wegen; doch het is van den anderen kant niet minder onbetwistbaar, dat de partij der behoudslieden zeer in aanzien en in kracht wint, en dat vele gematigden onder de liberalen zich van hunne voorgeschieden voor goed hebben los gemaakt. Overigens, gansch Europa meer dan ooit het oog op België gevestigd begint te houden, — zoo dit een oplevert voor het behoud der materiële orde, dan mag dit echter de vrees opwekken voor een ander

gevaar dat België zou kunnen treffen, en, dien ten gevolge, andere naburen dan de Belgen aan onze grenzen zou kunnen brengen. Doch, wat hiervan zij en welke gebeurtenissen de toekomst ook in haren schoot verborgen houde — zooveel is zeker, dat een staat van spanning als die, waarin België thans verkeert, niet lang kan aanhouden en bijna onvermijdelijk, ten verderve van de groote belangen des lands, tot oplossing zal komen.

Gebeurt dat — dan zal België althans niet kunnen zeggen, dat het hem aan waarschuwingen ontbroken heeft. Twee der meest beteekenende en indrukwekkendste zijn de brochures der heeren de Gerlache en de Decker. Van de eerste hebben wij reeds in 't breeds gesproken; wij stellen ons voor thans een weinig bij die van den heer de Decker stil te staan, getiteld: *L'esprit de parti et l'esprit national*.

Waartegen hij in die brochure vooral te velde trekt, is de partij-geest, de geest van uitsluiting en van onverdraagzaamheid, waardoor het liberalistisch gouvernement van België zich kenmerkt. Waarheen drijft ons, dus vraagt hij, die partij-geest voort?

«Ik zie duidelijk den afgrond waar een dwaze en misdadige strijd ons heen voert. Dien afgrond, wij ik na mijnne medeburgers, wijzen, opdat zij, indien het nog tijd is, stil houden op de helling waar langs zij ijlings derwaarts voortglijden; ik wil de zinsverbijstering doen verdwijnen die de zelfmoorden voorafgaat.

«O, indien 't mij gegeven ware om met een enkelen oogslag, de groote en onherstelbare rampen in al hare wezenlijkheid te doen zien, welke de partij-geest in België heeft berokkend, hoeget heilzame gemoedsaandoeningen en heilzame onderrichtingen zouden er niet uit zulk eene beschouwing geboren worden.

«Het hart krimpt samen, wanneer men bedenkt, dat wij de krachtigste eerste jaren van ons volks-bestaan hebben doorgebracht in kleingeestige en dorre geschillen — jaren die wij zoo deelmatig zouden hebben kunnen besteden met het verzekeren van de behaalde konstitutioneële overwegingen van 1830, met het versterken van onze nationaliteit, zoo dikwijls nedergedrukt en weder opgebeurd in het verledene, en weldra misschien aan eene beslissende beproeving onderworpen.

«Wie zal het eerste vuur van onzen staatkundigen ijver, dat verteerd is in voorbijgaande en gevaarlijke opgewondenheid; weder kunnen aanwakken tot einde aan dien haard dat vuur voor het algemeen welzijn te ontsteken; dat grootmoedige besluiten en edele zelfopoffering inboezemt?

«Wie zal die nationale voedings-sappen, welke ongelukkiglijk in de omnutte en veel voedsel eischende takken zijn verloren gegaan, weder doen opklommen tot daar waar zij geroepen waren om op zoo nuttige wijze leven en vruchtbaarheid te verspreiden?

«Wie zal die levenskrachten, welke in broedermoordende worstelingen zijn uitgeput, weder vinden, en ze bijeenzamelen daags voor die groote maatschappelijke oorlogen die door het instinct der volks-massa's, even zoo zeer gevreesd worden als door nadenkende wijzen?

Vanwaar intusschen, dus vervolgt de auteur, waar de zegepraal van den partij-geest in België? Met feiten toont hij aan, dat die geest in België dagteekent van de eerste vestiging van het koninkrijk der Nederlanden; Fransche politieke vlugtelingen bragten dien in België over ten jare 1817. De regering van Koning Willem I had er belang bij dien geest van uitsluiting te ontwikkelen en te begunstigen. Ten jare 1825 bleek het ten allerduidelijkste, in welke mate zij-zelve van dien geest bezielde was en Koning Willem I werd dan ook, door alle liberalen van die dagen, verklaard te zijn «de verlichtste monarch van Europa». Het in België waarlijk nationaal element, de Katholijken, werden daarentegen «Jezuiten, Ultramontanen en dompers» gescholden! Met de gematigde liberalen vereenigd, verwonnen zij echter den partij-geest — en de Belgische konstitutie waarborgde eene volkomene godsdienstige en burgerlijke vrijheid. De partij-geest evenwel was ver van geheel verslagen te zijn. Spoedig stak hij het hoofd weer op. Hij verklaarde zich voor Willem I, hij verklaarde zich zelfs liever voor eene aanhechting van België aan Frankrijk,

liever dan voor de vrijheid. Dat baatte hem toen weinig en even weinig baatte het hem tot 1846 de verwezenlijking der konstitutioneële gewaarborgde vrijheden te willen tegenhouden. In dat jaar echter bloek het, dat hij weer genoeg in krachten toegenomen was, om over het gansche land zich tot eene politieke partij te organiseren, aan welker groote vergadering, door eene onvergeeflijke zwakheid, het stadhuis te Brussel afgestaan werd, waar zij, naast het wettelijk gouvernement een onwettig gouvernement konstitueerde, dat er spoedig in slaagde, ten gevolge der in haren geest uitgevallene verkiezingen, de bestaande regering omver te werpen en in hare plaats bezit te nemen van de ministerieele portefeuilles. En daarmede werd het programma door den partij-geest ontworpen en vooruitgezet, het programma der regering.

Welke regeringsdaden waren daarvan het gevolg? Op deze vraag antwoordt de heer de Decker in zijn tweede hoofdstuk, waaraan wij de volgende plaats ontleenen:

«Alles is ijdel, zegt hij, in de voorwendsels en in de begoochelingen, die gedient hebben tot eene zoo gewilde regaardiging in de leer der partij-gouvernementen. Ook hier is de taal der feiten wel sprekend. Aan welke hevige beproevingen is dat systeem van uitsluiting niet blootgesteld geweest sedert zes jaren, dat het ongelukkiglijk bij ons is ingepast geworden! Welk eene reeks van logenstraffingen door de gebeurtenissen gegeven, die theorien, welke hastend zijn om onder magtsprekende formules de strikken te verbergen, die door hoogmoed en wraakzucht zijn gespannen! Van die geheele stalling van schismen, met behulp van welke men dat godsdienst van staatkundige onverdraagzaamheid had opgebeurd, is niets staande gebleven.

«Wat staande blijft ten spijt van alle aanblazingen van den partij-geest, is deze waarheid: dat onze regering noch in haar belang, noch in dat der maatschappij zich tot eene partij kan verlagen; dat een gouvernement het gansche land vertegenwoordigt en zich niet mag laten overheerschen door invloeden, die daardoor alleen dat zij niet nationaal zijn, in zijn oog niet als wettig mogen beschouwd worden; dat eene regering alleen alle partijen moet overheerschen en allen werkzaamheid en kracht moet doen zamenloopen naar een doel dat haren en der regering-zelve waardig is.

Doet de regering dat niet — wee dan aan het land, dat met zulk eene regering gestraft is! Wee vooral aan dat land, zoo die regering hare magt misbruikt ter bestrijding der godsdienst — gelijk in België plaats heeft.

«Ja, roept de auteur uit, de katholieke leer heeft België gevormd. Zij alleen, die onze geschiedenis niet kennen, of die ons volks-karakter niet weten te waarbereren, zouden in staat kunnen zijn eene zoo gegronde bewering in twijfel te trekken. Wat mij betreft, Belg met haar en zelf, ik acht geen België denkbaar zonder Katholicismus. Het Katholicismus heeft ons gevormd en beschaafd. In hem leven wij, bewegen wij ons en bestaan wij. Het heeft in onzen geest en in onze harten zijn zedelijk zegel geset, welke onuitwisbare indruk voortdurend heeft geboden aan de werking der eeuwen en aan de achtervolgende heerschappij van zoovele magtige meesters. Het Katholicismus is het aroom dat onze zeden en onze instellingen heeft bewaard. Het is onze slagboom tegen de denkbeelden, onze verschansing tegen de overweldigingen van den vreemdeling!...

«Men stelle zich dus den betreurenswaardigen invloed voor van eene regering die zich ten doel gesteld heeft, of liever die tot programma heeft ontvangen om aan de godsdienstige denkbeelden, die alleen in staat zijn den zedelijken toestand te verbeteren, dag aan dag den oorlog aan te doen; een oorlog door alle haar ten dienste staande middelen; een oorlog tot in de verst afgelegene herten! Want, hetzij de regering het volstrekt wille, hetzij zij niet wille, zoo is haar toestand. In de benedelingen die zij te doen heeft, is zij zelfs niet vrij; zij is verpligt den invloed te ondergaan van eenige personen, die zij niet zien heeft. De aldus opgedrongen benedelingen zijn dan ook altijd de belooning voor betrouwenwaardige daden, kapitulaties, of voor eene luttelijke wijzen, die geestelijk gezag gevoerd. Onze bevolkingen, hoe mannen zonder aanzien of krediet somwijlen van

de zijde der regering het voorwerp kunnen zijn van zooveel onderscheiding en vertrouwen. Gewoon om het geestelijk gezag te eerbiedigen, kunnen zij er zich geen reden van geven, waarom het burgerlijk gezag zijne reeds zoo uitgeputte en elders zoo noodige krachten verspilt in geschillen, waarin hun gezond verstand verdoelt en die hen eindelijk doen twijfelen aan de zedelijke waarde van de eene zoowel als van de andere magt.

» Eenmaal alzoo benoemd, meenen de agenten der regering, in de overdriving van een berekend ijver, hare inzichten en staatkunde te dienen door tot in de minste gemeente den kern te vormen van een onophoudelijken tegenstand aan de geestelijkheid. Over den invloed des bestuurs beschikkende, die in onze dagen zoo magtig en uitgebreid is, geven zij overal het teeken tot een strijd, dien het in hun belang is te blijven voeren. Het voorbeeld van ongodsdienstigheid van boven nedergedaald, verspreidt zich als eene besmetting in alle standen der maatschappij. De gevolgen van zulk eene strijdvoering laten zich niet altijd onmiddellijk gevoelen; maar zij zijn er misschien nog te rampzaliger om. Hier vergiftigt een verborgen haat, die wortel schiet op den grond der harten alle bronnen van het volksleven; daar sluipst schijnheiligheid de zielen binnen; sommigen blozen over hunne godsdienstige beginselen, terwijl anderen misschien de opkomst van eene andere partij voorziende, er mede te koop loopen; de zwakke gemoederen weifelen alzoo tusschen de veinzerij en de openlijke vertooning der godsdienstige overtuiging.

» Wat wordt er dan van dien alouden, van dien zwaren, zoo trouwen godsdienstigen geest der Belgen, die, veel vroeger dan haar tegenstand aan de filosofische nieuwigheden van een Josef H., tegen de inquisitie van een Filips II was opgestaan? Hoe zal ons uit zijnen aard zoo eerlijk volks-karakter, ongedeerd en eervol uit die nieuwsoortige godsdienst-oorlogen geraken, welke, ofschoon zij het land niet in vuur en vlam zetten, desniettemin in de politieke zeden en tot in de familie-overleveringen, lange sporen na zich slepen van verdeeldheid en haat?

Ja, hoe uit die gevaren de Belgische nationaliteit te redden? De heer de Decker vertoefte bij die vraag in het vierde hoofdstuk van zijne treffende brochure. Wij komen op dat hoofdstuk in een volgend N^o. terug.

Wij zijn opgekomen tegen den eisch van den *Nederlander*, dat „Bijbellesing in afzonderlijke uren, op de gemengde scholen, voor de Protestantsche scholieren plaats vinde.”

In zijn N^o. van den 7 Mei schreef de *Nederlander*: „Hierover nader; omdat de *Tijd* ons dit verlangen zeer ten kwade geduid heeft.”

In ons N^o. van den 18 Mei herinnerden wij den *Nederlander* aan de verbindtenis, welke hij tegenover het publiek heeft aangegaan.

In zijn N^o. van heden antwoordt hij, dat het toegezegde artikel, in antwoord op onze aanmerkingen tegen het Bijbellesing in afzonderlijke uren, op de gemengde scholen, voor de Protestantsche scholieren, „den 7 Mei in de *Nederlander* heeft gestaan.”

Zou de *Nederlander* de beleefdheid willen hebben, de woorden nog eens te herhalen, welke hij tegen onze aanmerkingen gerigt zal hebben? Wij vinden ze niet, noch in zijn N^o. van den 7 Mei, noch in eenig volgend N^o.

Men leest in de *Lloyd* het ministerieel orgaan van Oostenrijk, het volgende merkwaardige artikel over de aangelegenheden van Frankrijk:

» Zoo wij, sedert den 2 Dec. den toestand van Frankrijk met vertrouwen hebben aanschouwd, is dit niet alleen omdat wij op de wijsheid en het karakter van den President der Republiek rekenden. De belangen van Louis Napoleon zoo wel als de belangen van het land berusten op de handhaving des vredes, en het hoofd van den Staat is wijs genoeg om met kracht die belangen te waarborgen.

» Wij erkennen evenwel gaarne, dat een vertrouwen hetwelk op een enkel man rust, al bood hij al de te verlangen waarborgen aan, geen grondslag oplevert tot een verzekerd staatkundig oordeel. Wij zouden slechts gedeeltelijk gerust gesteld wezen indien wij ons vertrouwen in Louis Napoleon alleen stelden en niet voor alles op de tegenwoordige gesteldheid der overige groote mogendheden van Europa, en vooral op Rusland, Oostenrijk en Pruisen. Niet alleen is Frankrijk niet meer wat het voor 50 jaren was, maar de groote mogendheden van het vasteland hebben in dien tijd gedaante-verwisselingen ondergaan. Zij zijn meer vereenigd, magtiger en omzigtiger, zij maken eene strijdkracht uit, die de wereld veilig als onoverwinbaar zou kunnen beschouwen, indien zij eenmaal bereid waren elken aanval van buiten af te weren.

» Voor den 2 December werd Frankrijk elk oogenblik bedreigd in den chaos der regeringloosheid te zullen vallen; soms had het een aanzien als een onmeetbaren vuurspuwend berg. Dank zij Louis Napoleon, thans is het niet meer zoo. Hij heeft aan zijn land zijne groot-

heid weder gegeven en dat zonder gevaar, althans voor de beschaving der wereld.

» Al wie het behoud des vredes van Europa, in het belang der gansche wereld, in het algemeen en in dat van elken Staat in het bijzonder verlangt, kan niet anders dan zich verblijden, in den tegenwoordigen President der Republiek een hoofd te zien, dat te gelijk magtig, behendig en voorzigtig is. Maar hij behoort nog meer vertrouwen te stellen in den toestand der overige groote mogendheden van het Vasteland, in de overeenstemming harer souvereinen, in alles wat de groote staatkundige vraagstukken aangaat en eindelijk in de magt, waarover zij beschikken, om hunne volkeren tegen elken aanval van buiten te beschermen.”

Het konflikt tusschen de Badensche regering en den Aartsbisschop van Freiburg is geëindigd. De Hoogw. Prelaat heeft hij herdelijk schrijven eene plegtige Mis verordend in alle katholieke kerken, om den goeden God te danken voor alle weldaden, die Hij onder het vorig bestuur over het land heeft uitgestort, en om die zelfde zegeningen over de regering van den nieuwen vorst af te smeeken.

Naar wij vernemen, zal op aantaanden Donderdagavond, bij gelegenheid van het Rembrandt's feest, van stadswege, de geheele voorgevel van het Trippenhuys ('s Rijks Museum) op den Kloveniersburgwal, worden verlicht, en wel met lampions, behalve de fries, alwaar eene gaz-illuminatie zal prijken met de woorden: *Aan Rembrandt*. Voorts zal van stadswege een schitterend vuurwerk worden afgestoken, onder begeleiding van muziek, op de Buiten-Amstel, voor Lokhorst. Van de openbare gebouwen zal dien dag de vaderlandsche vlag wapperen. Nog vernemen wij, dat de Maatschappij *Arti et Amicitiae* het balkon van haar gebouw (Rokin) met gaz zal verlichten, in welke illuminatie Rembrandt's naam zal zijn aangebragt.

Woensdag avond werd er, in tegenwoordigheid der commissie voor het Rembrandt's-feest, eene proef genomen met de verlichting van de feestzaal in het Park. Wij vernemen, dat die proef zeer voldeed en de verlichting allerschitterendst zal zijn. In de zaal alleen zullen 500 gazvlammen worden ontstoken. Bij de proefneming deed het licht eene uitmuntende uitwerking op de schilderijen, die bijna allen reeds geplaatst zijn. Men bewonderde de goede harmonie van zoovele schilderstukken, door onderscheidene personen op verschillende plaatsen geschilderd en daar bij elkander gevoegd. Met de verlichting werd ook de proef genomen met de bewijzen van toegang, in de jongste dagen weder zeer is verlevendigd en, te rekenen naar het bespreken van appartementen, zullen vele vreemdelingen het feest bijwonen.

(A. C.)

Te Gorinchem is tot lid der kamer van koophandel en fabrieken verkozen, bij herstemming, de Heer J. C. Boonzajer G. Gz.

Z. M. heeft 1°. benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, den heer C. H. van Herwerden CHzn., theol. doktor, predikant te Groningen; 2°. F. H. Sneltes eervol ontlagen als 1ste luitenant bij de dienstdoende schutterij te Nijmegen; 3°. bekrachtigd de door de gemeenteraden van Hoogvliet en van Poortugaal gedane benoeming van den burgemeester W. C. A. Vaupel Klein tot sekretaris. 4°. benoemd tot ontv. der in- en uitg. regten van het grenskantoor aan de Weselsche barrière bij Veulo, den heer C. J. F. A. van Gestel; alsmede bij het geneeskundig personeel van de landmagt: tot officieren van gezondheid der 1ste klasse: de officieren van gezondheid der 2de klasse W. M. J. Boon en J. Roos, van het personeel; en tot apotheker van de 3de klasse den heer G. A. Quack.

Het *Staatsblad* n°. 94 bevat de wet van den 26sten April 1852, houdende nadere bepalingen nopens den accijns op de suiker.

Het *Staatsblad* n°. 96 bevat de wet van den 28sten April 1852, tot wijziging der bepalingen nopens den accijns op het geslagt.

Door de Regering is aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden een wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal land.

De algemeene rekening der koloniale remises over dit jaar, onderzocht door de Staats-kommissie, wijst, als zuivere opbrengst der in 1850 verkochte gouvernementale koloniale produkten, eene som aan van f35,775,053.114. De overige ontvangsten hebben bedragen f727,170.444, te zamen f36,502,223.56.

Hierop zijn aangewezen uitgaven, te zamen bedragende f29,392,223.56.

Het batig slot is derhalve f7,200,000, welke som in 's rijks schatkist is overgebracht.

De bezoldiging voor leeraren der Protestantsche Godsdienst in Nederl. Indië is aldus geregeld:

op reis naar Indië, tot de aanvaarding van hun ambt aldaar, f150 's maands;

bij vertrek uit Nederland, een voorschot van 4 of 6 maanden op dat traktement; gehuwd zijnde, daarenboven eene gratificatie van f500;

vrije overtocht naar Batavia met hun gezin, op den gebruikelijken voet;

gehuwd of weduwnaars, vaders van huisgezinnen zijnde, bij aankomst eene gratificatie van f500;

traktementen van f500, f400 en f300 's maands, naar mate der belangrijkheid hunner standplaatsen, kunnende 7 het eerste, 9 het tweede en 4 het derde dezer traktementen genieten;

op vaste standplaatsen, vrije woning of schade-loosstelling voor huishuur, ten bedrage van uiterlijk f120 te Batavia, f100 te Samarang en Soerabaya en f60 elders;

na vijf jaren in Indië, genietende f500 's maands, eene verhooging van f150 's maands; en genietende f400 of f300 's maands, eene verhooging van f100 's maands; na 10, 15 en 20 jaren dienst in Indië, weder zoodanige verhooging.

na tien jaren dienst in Indië, des verkiezende, vrije overtocht naar Nederland met hun gezin, op den gebruikelijken voet, en pensioen van f120 's jaars voor elk jaar Indische dienst, wanneer men minstens gedurende de 2 laatste jaren op plaatsen gestaan heeft, waaraan f500 's maands verbonden zijn; de overige f100 's jaars.

Bovendien kunnen zij pensioen genieten voor Nederlandsche dienst, en hun pensioen behouden bij weder-optreding als leeraar in Nederland.

Wat delegaties, verloven, verliezen, reis- en verblijfskosten, onderhoud van weduwen en weezen aangaat, zijn de algemeene bepalingen omtrent de burgerlijke ambtenaren op hen toepasselijk.

De algemeene verordeningen op den handel over zee, tusschen de Nederlandsch-Indische bezittingen onderling, berusten op den grondslag, dat het vervoer zooveel mogelijk moet worden bevorderd met vaartuigen, aan Indische ingezetenen toebehoorende, en dat de inlandsche handelaar niet moet worden onderworpen aan al de formaliteiten en belastingen, welke op den Europe-schen gelegd zijn. Op dezen handel inzonderheid rust de last van het voorschrift: dat Nederlandsch-Indische schepen, niet gevoerd door inlanders, Arabieren of Chinezen, en metende meer dan 75 koyan, een bepaald getal stuurmans-leerlingen, afkomstig van de Kweekschool voor de Zeevaart te Amsterdam, aan boord moeten hebben, of voor elken ontbrekende leerling f300 's jaars zullen betalen.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

In deze zitting is ingekomen eene koninklijke boodschap geleide van een ontwerp van wet tot regeling van de verdeling der provincien in kiesdistrikten ter benoeming van leden der provinciale Staten; tot bepaling van het getal der in elk distrikt te kiezen leden en van den rooster van afstreding. Door de kommissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp tot het verleenen van subsidie aan de Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij is daaromtrent verslag uitgebragt. De beraadslaging over dat wets-ontwerp is bepaald op Maandag aanstaande, des voormiddags ten elf ure. Door de daarvoor benoemde kommissien is respectievelijk rapport uitgebragt: 1°. omtrent inlichtingen betreffende het adres van P. Olievan; 2°. omtrent het traktaat tusschen Nederland en België betreffende de gemeenschap door electro-magnetische telegrafen; 3°. omtrent het traktaat tusschen Nederland en België tot wering van den sluikhandel; 4°. omtrent de postverdragen van Nederland met België, Luxemburg en Frankrijk. Omtrent de konklusien van die rapporten zal op Dingsdag aanstaande worden beslist.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Mei. Er is volkomen schaarste aan nieuws. De dagbladen houden zich nog steeds bezig met de kwestie van het artikel van Granier de Cassagnac in den *Constitutionnel*, betreffende de weigering van de verbannen generaals.

Men verzekert, dat de heer Granier de Cassagnac niet dan geheel gewapend uitgaat. Overal draagt hij een zwaren stok, een dolk en pistolen met zich. „Het is de Staat van Zichzelf,” zegt men, „die Granier de Cassagnac het opperbevel over de troepen aangeboden.”

— Er loopen weder geruchten van eene verandering in het ministerie. Zij schijnen echter niet gegrond te zijn.

— De *Presse* berigt dat de Fransche, Belgische en Pruissische kommissarissen, belast met het sluiten eener overeenkomst betreffende de daarstelling van elektro-magnetische telegrafen tusschen deze landen, het aangaande verschillende kwestieuze punten eens geworden zijn.

— Eenige bladen hebben gemeld dat thans te Parijs door de bevolking op verscheiden plaatsen borstbeelden van den Prins-President worden geplaatst, die met openbare kerkelijke plegtigheden worden ingewijd; zelfs is verhaald dat de Aartsbisschop van Parijs eene dier inwijdingen bijgewoond en het borstbeeld ingezegend had. Mgr. Sibour wederspreekt dit berigt in een brief aan

eenige voorname Parijsche dagbladen: hij heeft zich bij de plegtigheid wel vertoond en zijnen zegen aan de aanwezigen gegeven, maar de Kerk, zegt hij, zegent geen beelden van levenden maar alleen van afgestorven en heilig-verklaarde personen."

Het huwelijk tusschen den heer de Persigny, minister van binnenlandsche zaken en de oudste dochter van den prins de Moskwa, zal waarschijnlijk uitgesteld worden, ten gevolge van den dood van den 16jarigen broeder der bruid, die eergisteren morgen plotseling overleden is.

Den 17den dezer was te Boulogne bij openbare aanplakking de veiling aangekondigd van het mobilaire op het kasteel Ea, toebehoorende aan de familie Orleans.

Men verzekert, dat de reis des Presidents naar het Zuiden eerst tegen het einde van Juli zal plaats hebben.

De heer de Lavalette, die met verlof van Konstantinopel is vertrokken, zal, zegt men, eerstdaags derwaarts vertrekken.

De Kladderadatsch, of Pruisische Charivari, is te Berlijn in beslag genomen wegens een beleedigend artikel voor den President der Republiek.

De dagblad uit het Zuiden meldt dat in den ministeriaal zou besloten zijn aan Mevr. Lafarge, uithoofde hare onbekendheid, kwijtschelding te verleenen van de jaren strafgevangenis die zij nog moet doorstaan.

Eenige bladen maken met veel ophef gewag van van de plegtigheden, die bij de wijding en krooning van den Keizer Faustinus I op Haiti hebben plaats gehad. De Assemblée nationale doet opmerken, dat de zoogenaamde vikaris-generaal, die bij deze wijding de hoofdrol vervulde, niemand anders is dan een gesuspendeerde Fransche geestelijke, terwijl zijne onderhoorigen mulatten zijn, die hij zelf zonder bevoegdheid gewijd heeft. De krooningsplegtigheid is met bespottelijke pracht, in navolging van de groote rijken van Europa, voltrokken, en duurde 8 uren.

Op bevel van den minister van politie is heden de Independance Belge in de grenzen in beslag genomen, omdat dit blad een verslag van de zitting van het Belgisch Parlement had afgedrukt, waarin het ongefundeerd was.

In den gisteren raad van Bern is een voorstel der regering ingekomen tot het benoemen eener katholieke raadgevende commissie van 5 leden om over onderscheidene aangelegenheden de katholieke eeredienst betreffende, te beraadslagen onder de leiding van een katholiek lid van den regeringsraad van Bern.

De dagbladen van St. Petersburg bevatten nieuwe berichten uit den Kaukasus betreffende twee expeditien, die door de Russen werden gezonden naar de plaats genaamd de Sata. De eerste werd den 5 April door den gen. Satoemski ondernomen om de versterkte verblijfplaats van Talgik, een opperhoofd der Tschetschensen, te vernietigen. Zij werd met den besten uitslag bekrond, hebbende de Russische troepen zoowel bij den storm op de sterkte als bij den door talrijke vijandelijke benden verontrusten terugtogt groote dapperheid betoond. Hun verlies aan dooden en gekwetsten bedroeg 126 man, waar onder 9 stafofficieren. De tweede expeditie strekte om den overtogt te dekken der bevolking van twee dorpen in de nabijheid der Kumysche linie, die het verlangen te kennen hadden gegeven om zich met hunne have op het Russische gebied te komen vestigen. Ook bij deze gelegenheid werd hevig gestreden, daar de vijandelijke opperhoofden eene sterke magt bijeenverzameld hadden, om den overtogt te beletten, en de Russische kolonne met hare beschermelingen op een moeilijk terrein aanvielen. Hunne aanvallen werden echter afgeslagen, waarbij de Russen een honderdtal dooden en gekwetsten verloren. De bewoners van verscheiden andere dorpen in de groote Tschetschna hadden het voornemen doen kennen om zich insgelijks op Russisch gebied te komen vestigen.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft het ontwerp tot het aanleggen van een spoorweg van Turijn naar Suze, goedgekeurd. Het schijnt meer en meer zeker, zegt de Resorgimento, dat de heer Ratazzi in het ministerie treedt. Intusschen duurt de crisis nog voort.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Mei. Het gouvernement heeft zich dezer dagen in het Huis der Gemeenten dapper te weer gesteld tegen de leden van de oppositie, meestal van de zoogenaamde Manchestersche school, die elk middel bezagen om de beraadslaging te vertragen. De heer d'Israeli, kanselier der schatkist, verklaarde echter dat de regering zich door deze partijzuchtige tegenkanting niet zou laten weerhouden. Indien hij meent, zoo sprak hij tot een lid die verdrag der beraadslaging voorstelde, dat er eenige kans is om het tot stand komen der wet te beletten, dan kan ik u verzekeren dat gij het niet kunt. Gij kunt de regering last aandoen, gij kunt de regering van aangelegenheden, die de bemoeijng der regering vereischen, tegenhouden; gij kunt de regering van het Parlement vertragen; doch met

dat al zal deze bill eene wet worden. Altijd zoek ik aan den wensch der minderheid te gemeet te komen; doch thans heb ik alleen eenen pligt, en dat is deze voor- dragt door te zetten."

De kanselier der schatkist heeft op nieuw verklaard dat hij niet gezind is voor de opheffing van het rijkssubsidie aan het seminarie te Maynooth, ofschoon hij niet is tegen het verlangde onderzoek. Hij keurt echter de drangredenen af, die men heeft aangevoerd om dezen maatregel te billijken. Niemand kan hieruit zien wat de minister eigenlijk bedoelt.

In de zitting van het Huis der Gemeenten van 11. Woensdag heeft de heer Newdegate uit naam van den heer Spooner voorgesteld de discussie over de subsidie van Maynooth tot 16 Junij uit te stellen. Lord John Russell rees toen overeind om te verklaren dat deze geheele zaak in zijn oog niets was dan een komedie spel. »Wat zou een onderzoek beduiden even vóór de verkiezingen? De regering komt er rond voor uit; wil zij de subsidie intrekken, dat zij dan den moed hebbe het te zeggen; zoo niet, waartoe dan noodeloos de volksdriften opgewekt?"

Wanneer nu de discussie zal plaats hebben, is nog onbekend.

De heer Anstey kondigde eene motie aan ten doel hebbende het kiesrecht uit te strekken tot ieder, wiens geboorte, opvoeding of woonplaats hem daartoe regt gaf.

Lord Palmerston zeide het bewind te willen interpe- leeren over geruchten, volgens welke de aanstaande verandering in de Spaansche Konstitutie aan vreemden invloed wordt toegeschreven.

De heer d'Israeli verklaarde, dat noch hij, noch iemand zijner ambtgenooten tot de ontevreden werklieden de bemoeijngende woorden gesproken heeft, die de dag- bladen hem in den mond hebben gelegd.

De Times doet opmerken, ter gelegenheid dat hij over het proces van den bekenden Murray spreekt, dat het gemis aan regstreeksche betrekkingen tusschen ons hof en den H. Stoel te Rome zeer te bejammeren en eene groote natië onwaardig is. Het blad herinnert aan de poging daartoe, voor eenigen tijd aangewend, is afgestuit op de kleingeestige angstvalligheid en de ergerlijke dwangzucht van een aantal onverschillige Protestantsche leden van het Parlement. En toch meent de Times, dat, hadden wij een gezant te Rome, en was door Z. H. een nuntius te Londen geaccrediteerd, de bezwaren, ten gevolge der invoering van de katho- lische hiërarchie en nopens de Iersche Katholiken ont- staan, veel spoediger uit den weg zouden zijn geruimd geweest. Het blad eindigt met den wensch, dat spoed- dig de tijd moge aanbreeken, dat Groot-Brittanje niet langer noodig zal hebben te handelen door konsulaire agenten, die niets dan wantrouwen kunnen wekken. De Times vindt het tegenwoordig stelsel van uitsluiting be- spottelijk, vermits het eerder te huis behoort in Japan dan bij eene natië, die zich beroemt grootmoedig en vrijgevig te zijn en den geheelen wereldhandel in hare magt te hebben.

De Morning Herald over den weinigen kans spre- kende die Lord John Russell heeft om voor de City van Londen herkozen te worden, zegt dat het alligt mogelijk is dat hij plaats neme in het Huis der Lords om er het hoofd der oppositie te worden in vervanging van Lord Lansdowne.

De Lord-Luitenant van Ierland ontving 11. Maan- dag eene deputatie tot het overhandigen van een ver- zoekschrift met vele duizenden handteekeningen om de in vrijheidstelling van Smith O'Brien en zijne lotge- nooten te verwerven. Lord Eglinton zeide dat hij het verzoek niet kon ondersteunen.

De ex-diktator Rosas is naar Southampton ver- trokken, alwaar hij zijn vast verblijf denkt te houden.

ITALIE.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft het ontwerp tot het aanleggen van een spoorweg van Turijn naar Suze, goedgekeurd.

Het schijnt meer en meer zeker, zegt de Resorgimento, dat de heer Ratazzi in het ministerie treedt. Intusschen duurt de crisis nog voort.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 Mei.

ONDERTROUWD (19 Mei): J. F. Kreszner met S. M. Fer- mizet. — (21 Mei): C. F. Frowein met J. van Zuylen. — J. J. Geerling met R. W. Blaupot. — J. H. Albragt met W. J. R. Engelman. — C. F. Elich, wed. met M. E. Koppe. GETROUWD (21 Mei): H. Diepenheim met A. Schaer. — J. M. Bengeveld met M. A. van Trigt. — W. N. Dinger met A. M. Stam. BEVALLEN (19 Mei): J. J. Prior, geb. Ham, Z. - A. G. Men- set, geb. Eggen, D. OVERLEDEN (14 Mei): F. Foreman, 41 j. — (18 Mei): C. Reedijk, 65 j. — (20 Mei): J. C. de Haas, wed. J. van Maurik, 72 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	21 MEI 4 1/2 u. gebt.	22 MEI 4 u. gebt.
NEDERL., Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	61 1/2	61 1/2
Dito Dito	3	72 1/2
Dito Dito	4	92 1/2
Dito Obligatien O. I.	4	92 1/2
Amortis. Syndic.	3 1/2	
Handel-Maatschappij	4 1/2	116
Aand. Rijn-Spoorweg		
Aand. Holl. S. M.		79
Obligatien		
BELG., Obligatien 1844		
Cert. bij de Belg. Bank. 2 1/2		
Dito bij Rotsch. en Volksv.	50 1/2	50
FRANKRIJ., Obligatien	3	65 1/2
SPANJE bij Ardoiz 1835	5	
Dito Nieuwe	1	20 1/2
Dito 2/m. Beurveil.		
Dito	3	46 1/2
Dito Binnenl. 2400 P.		42 1/2
Comp. Bewijzen.		2 1/2
Passive		5 1/2
Fransche Uitgest.		5 1/2
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		39 1/2
Dito Dito		37 1/2
RUSL. bij Hope 1796 en 1816 5		107
Dito Dito 1828 en 1829		105 1/2
Cert. bij d°. 1831 en 1833		95 1/2
Dito	4 1/2	
Dito bij Hope	4	90 1/2
Dito bij Stieglitz en C°.		90 1/2
Dito bij id. 5de Serie	4	
Cert. te Hamburg	5	
Inschrijving in Assignat. 6		
Cert. van dito		68 1/2
POLN., Aand. a fl. 500		
Dito met Lot.	300	
AMERIKA, Bank-Actien		4 1/2
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f		
OOSTERRIJK, Metalliek	5 pCt.	74 1/2
Dito	2 1/2	
Dito Nieuwe	2 1/2	38 1/2
Dito Nieuwe	5	84 1/2
Ween. Bank bij Goll en C°.		81 1/2
Dito	4	65
Letter B	5	84
Aand. met Loting fl. 500		
Nieuwe dito	250	
NAPLES, Cert. Lam. en Bonap. 5 pCt.		94 1/2
BRASILIË te Londen 1824	5	
Dito Leening 1843	5	97 1/2
Dito a 200		
PERU	4 1/2	
MEXICO	3	25 1/2
VENEZUELA a fl. 100	3 1/2	40 1/2
GRENADA a fl. 100	2	20 1/2
ECUADOR a fl. 100		3 1/2
Polen, Cert. 4 pCt. 81 1/2; Louisiana 5 pCt. 100; Grenada uitgestelde 9 1/2.		

In Binnenl. fondsen was handel en variatie van zeer we- nig beteekenis. Van Vreemde fondsen valt alleenlijk de ach- teruitgang der nieuwe Metallieken, 1 pCt. Spanje en Mexi- kanen te vermelden, in de overigen ging bijna niets om.
Koers van het Geld: Beleening 2 1/2 pCt, Prolongatie 2 1/2 pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f 56 1/2	Livorno	2/m. f 38 1/2
„	zigt „ 56 1/2	Napels	„ „ 81 1/2
Bordeaux	2/m. „ 55 1/2	Petersburg	„ „ 1,84 1/2
„	1/m. „ 56 1/2	Weenen	6/w. „ 28 1/2
Madrid	3/m. „ 246	Augsburg	„ „ 35 1/2
Cadix	„ „ 246	Frankfort	„ „ 98 1/2
Seville	„ „ 242	Hamburg	2/m. „ 55
Bilbao	„ „ 243	„	zigt „ 55 1/2
Lissabon	„ „ 42	Londen	2/m. „ 12 1/2
Porto	„ „ 42	„	zigt „ 12,05
Genoa	2/m. „ 46 1/2	Rotterdam	„ „ 1

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Mei. Belg. leen. 2 1/2 pc. 53 1/2; 1840, 5 pc. 100 1/2; 1848, 99 1/2; 1852, 101; Spanje Ard. 1 pc. 20 1/2; Binnenl. 3 pc. 42 1/2; Coupons —; Rom. Leening 1835 95 1/2.
LONDEN, 20 Mei. Cons. kont. 99 1/2 a 99 1/2; op tijd 99 1/2 a 99 1/2; Braz. 98 a 100; 1829/39 97 a 99; Den. 5 pc. 78 1/2 a 79 1/2; N. L. 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4 a 4 1/2; Gren. 20 1/2 a 21; Uitgest. 8 1/2 a 9; Mexico 31 1/2 a 32; Peru 4 1/2 pc. 102 a 104; Uitgest. 62 a 64; Rusl. 1822 8 pc. 115 a 116; (N.) 4 1/2 pc. 103 1/2 a —; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 36 1/2 a 37; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 20 1/2 a 20 1/2; 3 pc. 46 1/2 a —; Coup. cert. 2 1/2 a 2 1/2; Passive 5 1/2 a 5 1/2; Holl. 2 1/2 pc. 61 a 61 1/2; id. 4 pc. 92 1/2 a 93 1/2; Venez. 40 1/2 a 41 1/2; Uitgest. 14 1/2 a 15 1/2.

NIEUWSTIJNDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETA- LINGEN, UITLOTINGEN, GELDLÉENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSSARE OBLIGATIEN.			
Metalliek	f 24,10 a 15	Pruisische	34 1/2 a —
Napelsche	21,90 „ —	Spaansche	2,45 1/2 „ —
Div. in fSt.	11,97 1/2 „ —	Hamb. Russ.	36 1/2 „ —
Eng. Russen	„ „ —	Russ. in Z. R.	37 „ —
Fransche	56 1/2 „ —	„ Pap.	„ „ —
Belgische	56 1/2 „ —	Pools. in Fl.	27 1/2 „ —
SPECIE-COURS.			
GOUDEN SPECIEN.			
Stukken a f 10 per Stuk		f 9,82 1/2 a 9,87 1/2	
Oude Gerande Dukaten		5,85 „ —	
Wigtige Souvereinen		15 „ —	
„ Pistolen		24 1/2 „ —	
Stukken van 20 Francs		24 1/2 „ —	
Bareh Goud en Specien a f 1442,60 per 1000			

